

ნ. გურჯულაძე, მ. საბანაძე

შრომის ანაზღაურების ორგანიზაცია

(ამოცანები, დავალებები და სამეურნეო სიტუაციები
შრომის ეკონომიკაში)

შრომის ეკონომიკის სპეციალობის სტუდენტებისათვის

თბილისი 1986

მ. ბურჭულაძე შ. სპაბანაძე

ქრონიკის ანაბეჭადების ორგანიზაცია

/ამიგანები, პავლეშვიდი და სამეურნეო სფეროები

ქრონიკის ეკონომიკური/

ქრონიკის ეკონომიკის სპეციალისტის სფეროების სახელი

ქრონიკის უნივერსიტეტის გამომცემლობა

ქრონიკის 1986

ბ 975

დაშრობის წარმომადგენელია მუხარებრი მიხეიძეები, ამოცანე-
ბი და სამეურნეო სიტუაციები "შრომის ეკონომიკაში", რძივლთ
მიზანია რაეხმარის სტუდენტებს და "შრომის ეკონომიკის" შესწავ-
ლით დაინტერესებულ სპეციალისტებს გაიჭრიათ ჟურნული ყოფნა და
დაეუფლონ პრაქტიკულ გაანგარიშებათა მუხარებრ შრომის ანაბეღა-
რების საკრებრის გადანევევისათვის.

რედაქტორი რეს. ბ. წარტბაშვილი
რეცენზენტები: რეს. კ. კუჭერაშვილი
რეს. ვ. სვანიძე

© თბილისის უნივერსიტეტის გამომცემლობა, 1986

6-245634

Б 0604020103
M608(06)-86

587/86

ს ა ტ ა რ ი ტ უ რ ბ ა რ ე შ ი ნ მ ი ც ე მ უ ლ ი ა მ ი ჯ მ ე დ ი
ს ა ტ ა რ ი ტ უ რ ფ ა რ ი ტ ე რ ი ნ რ ა მ ა ნ ი მ ე ს ა რ ა მ ი ნ ს ი ს ა ტ ა რ ი ტ უ რ ა უ ჯ ი ც ი ე რ ე -
ტ ე რ ი ნ .

ს ა ტ ა რ ი ტ უ რ ა უ ჯ ი ც ი ე რ ე ტ ე რ ი ნ ტ ე რ ი ტ ე რ ე რ ე ს , რ ა მ ი ე რ ე ჯ ე რ მ ე -
ტ ი ა მ ი ც ე მ უ ლ ი ტ ა რ ი ტ ი ს მ უ შ ი ს მ რ ი მ ი ს ა ნ ა ბ რ ა უ რ ე ბ ა ! ტ ა რ ი ტ ი ს
მ უ შ ი ს ა ნ ა ბ რ ა უ რ ე ბ ა ბ ე .

ს ა ტ ა რ ი ტ უ რ ბ ა რ ი ს ს ა ნ ე ი ს ი ნ რ ა მ ი ტ ა რ ი ტ ე რ ი ს ს ა ტ ა რ ი -
ტ უ რ ა უ ჯ ი ც ი ე რ ე ტ ე რ ი ს ტ ა ნ ა ტ ა რ ი ტ ე რ ი ს ე რ ე ტ ე რ ა ს ა ტ ა რ ი ტ უ რ ბ ა რ ი ს რ ი -
ა ბ ა ბ ი ტ ი ნ .

ე რ ზ ა ნ ი ს ა ტ ა რ ი ტ უ რ ბ ა რ ი ს ა ი რ ი ტ ე რ ე შ ი ნ , ზ ე ე რ ი მ ი ნ ი ა მ ი უ შ ა -
ტ ა / ა ნ ს ა მ ი უ შ ა ო ტ ა / ტ ა რ ი ტ ე რ ი ნ , ს ა ტ ა რ ი ტ უ რ ა უ ჯ ი ც ი ე რ ე ტ ე რ ი ნ რ ა მ ი უ შ ა -
ტ ა რ ი ტ ე რ ე ტ ე რ ი ს ა , მ ე რ ი ტ ე რ ა ს ა მ ი უ ა რ ს ა ტ ა რ ი ტ უ რ ა უ ჯ ი ც ი ე რ ე ტ ე რ ი ს რ ა ს ა -
მ ი უ ა რ ს ა ტ ა რ ი ტ უ რ ტ ა რ ი ტ ი ს რ ა მ ი მ ლ ე რ ა ს ა მ ი უ ა რ ს ა რ ი მ ი ტ ე ტ ე რ ე რ ი ს მ ე ზ -
ე რ ე მ ე რ ე ტ ე რ ე ტ ე რ ი ტ ე რ ე რ ი ტ ე რ ი ნ :

$$ა / K_c = \frac{\sum K_n \cdot \tau P_n}{\tau_0} \quad //$$

$$ა ბ K_v = \frac{\sum K_n \cdot T P_n}{T P_0} \quad // 2 /$$

$$ბ / P_c = \frac{\sum P_n \cdot \tau P_n}{\tau_0} \quad // 3 /$$

$$ა ბ P_c = \frac{\sum P_n \cdot T P_n}{T P_0} \quad // 4 /$$

ს ა რ ა ე K_c მ ი უ შ ა ტ ა / ა ნ ს ა მ ი უ შ ა ო ტ ა / ო ტ ე რ ი ს ს ა მ ი უ ა რ ს ა ტ ა რ ი ტ უ რ ა უ -
ჯ ი ც ი ე რ ე ტ ე რ ი ს ;

K_n - ტ რ ა ნ ს მ ა რ ი ტ ა რ ი ტ ი ს მ ი უ შ ა ტ ა / ა ნ ს ა მ ი უ შ ა ო ტ ა / ო ტ ე რ ი ს
ს ა ტ ა რ ი ტ უ რ ა უ ჯ ი ც ი ე რ ე ტ ე რ ი ს ;

U_R - ურთიანი ხარისხის მუშაობა რიცხობრივად;

U_0 - მუშაობა საერთო რიცხობრივად;

\overline{U}_R - ურთიანი ხარისხის სამუშაოთა შრომატევადობა /ნორმა /სმ-ში/;

\overline{U}_0 - სამუშაოს საერთო შრომატევადობა /ნორმა/სმ-ში/;

P_c - საშუალო სატარიფო ხარისხი მუშაობა /ან სამუშაოთა/ χ დუფინსაბუნის;

P_n - სატარიფო ხარისხები მუშაობა /ან სამუშაოთა/ χ დუფინსა-
ბუნის.

მაგალითი: განვსაზღვროთ მუშაობა და სამუშაოს საშუალო სატარიფო
ყოფიერებები და საშუალო სატარიფო ხარისხი შემდეგი მ-
რაცებების საფუძველზე:

ცხრ. II

სატარიფო ხარ- ისები	სატარიფო ყო- ფიერებები	მუშაობა რიცხობ- რივად /კაცი/	შესრულებული სამუშაოთა შრო- მატევადობა /ნორმა/სმ/
II	1,13	20	250
III	1,29	35	300
IV	1,48	25	150
V	1,72	40	560
VI	2,00	30	600
ს უ რ	-	150	1860

$$K_c \text{ მუშის} = \frac{1,13 \cdot 20 + 1,29 \cdot 35 + 1,48 \cdot 25 + 1,72 \cdot 40 + 2,00 \cdot 30}{150} = 1,56$$

$$K_c / \text{სამუშაოს} / = \frac{1,13 \cdot 250 + 1,29 \cdot 300 + 1,48 \cdot 150 + 1,72 \cdot 560 + 2,00 \cdot 600}{1860} = 1,54$$

$$P_c / \text{მუშის} / = \frac{2 \cdot 20 + 3 \cdot 35 + 4 \cdot 25 + 5 \cdot 40 + 6 \cdot 30}{150} = 4,17$$

$$P_c / \text{სამუშაოს} / = \frac{2 \cdot 250 + 3 \cdot 300 + 4 \cdot 150 + 5 \cdot 560 + 6 \cdot 600}{1860} = 4,52$$

იმი შემიხებუვაში, ჟუ ცნობილია მუშაობა ჯგუფის / ან სა-
 მუშაოს / საშუალო სატარიტო ხაზნიტი, ხოლო არ არის ცნობილი
 მუშაობა რიცხკენობა, საშუალო სატარიტო აუფიციენტი შენიძლე-
 რა ტანისაბიჭონის ი წ ტ ე რ ე კ ე ა ც ი ი ს მუშაობის შემი-
 ეტი ფორმულაში:

$$K_c = K_{\text{მ}} + (K_{\text{ფ}} - K_{\text{მ}}) \cdot (P_c - P_{\text{მ}}) \quad /5/$$

ან

$$K_c = K_{\text{ფ}} - (K_{\text{ფ}} - K_{\text{მ}}) \cdot (P_{\text{ფ}} - P_c), \quad /6/$$

სადაც K_c მუშაობა / ან სამუშაობა / ჯგუფის საშუალო სატარიტო
 აუფიციენტი;

$K_{\text{მ}}$ - უმცირესი სატარიტო აუფიციენტი სატარიტო რაიის
 იმი ირი მიმიჩნავე აუფიციენტიდან, რომელთა შორი-
 საცაა ცნობილი საშუალო სატარიტო ხაზნიტი;

$K_{\text{ფ}}$ - უდიდესი სატარიტო აუფიციენტი სატარიტო რაიის იმი
 ირი მიმიჩნავე აუფიციენტიდან, რომელთა შორისაცაა
 ცნობილი სატარიტო ხაზნიტი;

P_c - მუშაობა საშუალო სატარიტო ხაზნიტი;

$P_{\text{მ}}$ - უმცირესი სატარიტო ხაზნიტი იმი ირი მიმიჩნავე ხაზ-
 ნიტიდან რომელთა შორისაცაა ცნობილი საშუალო სატა-
 რიტო ხაზნიტი;

$P_{\text{ფ}}$ - უდიდესი სატარიტო ხაზნიტი იმი ირი მიმიჩნავე ხაზნი-
 ტიდან, რომელთა შორისაცაა ცნობილი საშუალო სატარი-
 ტო ხაზნიტი.

Յաճախ: ժամկետային սամյալու սափարիքի յայտնությունը, թշ
 սամյալու: սափարիքի խառնուրդի ցուցանիշ 4,16-նս. միտքս-
 րնս միտքսննսառնս ցուցանիշներու ցե. 11-ոս.

$$K_c = 1,48 + 1,72 - 1,48 / . / 4,16 - 4 / = 1,51$$

$$K_c = 1,72 - / 1,72 - 1,48 / . / 5 - 4,16 / = 1,51$$

Թշ ցնորնրնս մեղորթ մշտնա /ան սամշտնա/ չքայնս սա-
 մյալու սափարիքի յայտնությունը, մշտնա ժամկետային մառն սա-
 մյալու սափարիքի խառնուրդի մշտնա զորմշտնություն:

$$P_c = P_{uu} + \frac{(K_c - K_{uu})}{(K_{\delta} - K_{uu})} \quad 17/$$

ան

$$P_c = P_{\delta} - \frac{(K_{\delta} - K_c)}{(K_{\delta} - K_{uu})} \quad 18/$$

Սարս P_c մշտնա /ան սամշտնա/ սամյալու սափարիքի խառն-
 րդ:

P_{uu} - շրջանային սափարիքի խառնուրդի ոմ թրն մեղնչնաղ խառ-
 րդը, թրմշտնա մեղնսպսս ցնորնրն սամյալու սա-
 փարիքի յայտնությունը:

K_c - մշտնա սամյալու սափարիքի յայտնությունը:

K_{uu} - շրջանային սափարիքի յայտնությունը, սափարիքի ծարն
 ոմ թրն մեղնչնաղ յայտնությունը, թրմշտնա մեղն-
 սպսս ցնորնրն սափարիքի յայտնությունը:

K_{δ} - շրջանային սափարիքի յայտնությունը, սափարիքի ծարն ոմ
 թրն մեղնչնաղ յայտնությունը, թրմշտնա մեղնսպսս
 ցնորնրն սամյալու սափարիքի յայտնությունը:

P_{δ} - շրջանային սափարիքի խառնուրդի ոմ թրն մեղնչնաղ խառն-
 րդը, թրմշտնա մեղնսպսս ցնորնրն սամյալու սափարի-
 քի յայտնությունը.

მაგარი: განვსაზღვროთ სამუდამო სატარითი ხარისხი, ზე სამუდამო სატარითი არეზივანტი ტილია 1,25-ისა. ამის ცანის ამოხსნისათვის ისარგებლოთ ცხ. №2-ის მიწაყობილი.

ცხ. №2

სატარითი ხარისხები:	I	II	III	IV	V	VI
სატარითი არეზივანტი:	1,00	1,13	1,29	1,48	1,72	2,00

$$P_c = 2 + \frac{1,25 - 1,13}{1,29 - 1,13} = 2 + \frac{0,12}{0,16} = 2,75$$

$$P_c = 3 - \frac{1,29 - 1,25}{1,29 - 1,13} = 3 - \frac{0,04}{0,16} = 2,75$$

სამუდამო სატარითი არეზივანტი და სამუდამო სატარითი ხარისხი შეიძლება განისაზღვროს სამუდამო სატარითი განკვეთის სამუდამო მიხედვით:

$$a/ K_c = \frac{T_c}{T_1} \quad /9/$$

$$b/ P_c = P_u + \frac{T_c - T_u}{T_\delta - T_u} \quad /10/$$

$$c/ P_c = P_\delta + \frac{T_\delta - T_c}{T_\delta - T_u} \quad /11/$$

სადაც K_c სამუდამო სატარითი არეზივანტია;

T_c - მუშაობა /ან სამუშაობა/ სამუდამო სატარითი განკვეთი;

T_1 - I ხარისხის მუშის /ან სამუშაოს/ სატარითი განკვეთი;

$P_{\text{ш}}$ - უბიძრესი სატარითი ხაზიდან იმ ორნი მიმდინარე
სატარითი ხაზიდან, რომელთა შორისაც მდებარე-
ობს ცენტრილი საშუალო სატარითი განაკვეთი;

T_c - საშუალო სატარითი განაკვეთი;

$T_{\text{ш}}$ - უბიძრესი იმ ორნი მიმდინარე სატარითი განაკვეთ-
ებიდან, რომელთა შორისაც მდებარეობს ცენტრილი საშუ-
ალო სატარითი განაკვეთი;

T_{δ} - უბიძრესი იმ ორნი მიმდინარე სატარითი განაკვეთებიდან,
რომელთა შორისაც მდებარეობს ცენტრილი საშუალო სატარ-
ითი განაკვეთი;

P_{δ} - უბიძრესი სატარითი ხაზიდან იმ ორნი მიმდინარე სატარით-
ი ხაზიდან, რომელთა შორისაც მდებარეობს ცენტრილი
სატარითი განაკვეთი.

საშუალო სატარითი განაკვეთის გამოთვლა ორნი მეთ-
ოთ შეიძლება:

3 ი ნ ვ ე ლ ი , რომელსაც ცენტრილია მუშაობა δ საშუალო-
თა / სატარითი განაკვეთები /ან მომთავსებადობა/, მათი საშუალო
სატარითი განაკვეთი განისაზღვრება როგორც ურთიერთი ხაზიდან
მქონე მუშების სატარითი განაკვეთების საშუალო არითმეტიკული სი-
რივე მუშაობებზელი მუშაობა საერთო რიცხვად /ან მომთავსებადობა/ მუშ-
ობის ურთიერთი:

$$T_c = \frac{\sum (T_n \cdot \zeta P_n)}{\sum \zeta P_n} \quad /12/$$

ა5

$$T_c = \frac{\sum (T_n \cdot T P_n)}{\sum T P_n} , \quad /13/$$

სადაც T_c მუშაობა /ან საშუალოთა/ საშუალო სატარითი განაკვეთია;

ცხ. 115

სატარნოთი თანრიცები	I	II	III	IV	V	VI
სატარნოთი კრედიტორები	1,00	1,08	1,20	1,33	1,50	1,71
სააბორნიტი განაკვეთები	44,7					
ძლიერი განაკვეთები						

ამოცანა 113 / პავლეობა / კარხმშენებელ ქარხანაში შრომის მადნე და მძიმე პირობებში მომუშავე საბუთაობებზე მოქმედებას შემდეგი სააბორნიტი სატარნოთი განაკვეთები: I თანრიცის - 47,1; II თანრიცის - 51,2; III თანრიცის - 56,6; IV თანრიცის - 62,7; V თანრიცის - 70,5; VI თანრიცის - 80,7.

განსაზღვრეთ სატარნოთი კრედიტორები, მათი აბსოლუტური და შეფარდებითი ცდრილება.

ამოცანა 114 / პავლეობა / განსაზღვრეთ საშუალო სატარნოთი თანრიცი მუშების შემდეგი ჯგუფებისათვის / იხ. ცხ. 116 /

ცხ. 116

ჯარნიანი 111		ჯარნიანი 112		ჯარნიანი 113	
თარნიტი	მუშათა რიცხოვნიბა	თარნიტი	მუშათა რიცხოვნიბა	თარნიტი	მუშათა რიცხოვნიბა
I	10	I	3	II	93
II	25	II	67	III	166
III	200	III	137	IV	533
IV	137	IV	400	VI	600
		V	275		
		VI	127		

ამოცანა 115 / პავლეობა / განსაზღვრეთ საშუალო სატარნოთი კრედიტორები შემდეგი მონაცემების მიხედვით / იხ. ცხ. 117 /

ცხ. 17

ჯარისკაცი № 1			ჯარისკაცი № 2		
საბრძოლო კატეგორია- ნაკვეთი	საბრძოლო კატეგორია- ნაკვეთი	მუშაობის რიცხვითი წილი	საბრძოლო კატეგორია	საბრძოლო კატეგორია- ნაკვეთი	შესრულებულ სამუშაოებს შრომისგულის წილი/წილი სა/
I	1,00	200	III	1,15	200
II	1,13	300	IV	1,32	150
III	1,29	100	V	1,52	300
IV	1,48	80	VI	1,77	400
V	1,72	150			

ამოცანა № 6 /პატარა/ განსაზღვრეთ საშუალო საბრძოლო კატეგორიები მუშაობის შედეგით ჯარისკაცებისთვის /იხ. ცხ. 16/.

ცხ. 18

საბრძოლო და მისი შესაბამისი საბრძოლო კატეგორიები	მუშაობის რიცხვითი წილი
I - 1,00	30
II - 1,09	40
III - 1,20	15
IV - 1,33	10
V - 1,50	2
VI - 1,71	32

ამოცანა № 7/პატარა/. განსაზღვრეთ საშუალო საბრძოლო კატეგორიები მუშაობის შედეგით ჯარისკაცებისთვის /იხ. ცხ. 16/, და პირველ შემთხვევაში შრომის პირობები არის მათი, ხოლო მეორე შემთხვევაში წარმადობა. ამოცანის ამოხსნისასთვის ისარგებლეთ ცხ. 13-ის მიხედვებით.

ცხ. 19

ჯარისკაცი № 1		ჯარისკაცი № 2	
საწილი	მუშაის რიცხვი- ჯარი	საწილი	მუშაის რიცხვი- ჯარი
II	5	II	3
III	7	III	5
IV	15	IV	6
V	20	V	8
VI	10	VI	5

ამოცანა № 8 /პავლეძა/. იპოვეთ შრომის მძიმე პირობებში მომუშავე მუშაკთა მუშაის საშუალო საფარით განაკვეთი, თუ ცნობილია, რომ სამუშაოს საერთო შრომატევადობა შეადგენს 150 ათას ნორმა/სთ-ს. მათგან II საწილის სამუშაოს მოცულობა 20 ათასი ნორმა/საათი, 40 ათასი ნორმა/სთ კი V საწილისაა.

ამოცანის ამოხსნისათვის ისარგებლეთ ცხ. 19-ის მიწა-
ცემებით.

ამოცანა № 9 /პავლეძა/. I- საწილს მუშის საათობრივი განაკვეთი 31,9 კპ.-ის. განსაზღვრეთ მუშაის საშუალო საფარით განაკვეთი. ამოცანის ამოხსნისათვის ისარგებლეთ ცხ. 19-ის მიწა-
ცემებით.

ცხ. 110

საფარითი საწილები	I	II	III	IV	V	VI
საფარითი აუდიციონებრივი მუშაის რიცხვი- ჯარი	1,00	1,06	1,15	1,32	1,54	1,8
	20	30	53	69	71	82

ამოცანა № 10 /პავლეძა/. განსაზღვრეთ მუშაის საშუალო საფარითი საწილი შემდეგი მიწა-
ცემების საფუძველზე /ცხ. 111/, თუ ცნობილია, რომ მუშაის საშუალო საფარითი აუდიციონებრივი განაკვეთი 1,41-ის.

ցԵ.ՈԻԻ

Սաժարիժո խարհիլըրի	I	II	III	IV	V	VI
Սաժարիժո յոյդիցիլըրի	1,00	1,13	1,29	1,48	1,72	2,0

Ամոլարն ՈԻԻ /ըզըլըրնա/. ժընսաժըրըե մըՄիախ սաժարո Սաժարիժո խարհիլ, խը սաժարո Սաժարիժո յոյդիցիլըրի ժըրնա 1,36-նս; 1,25-նս; 1,45-նս. Ամոլարնիս Ամոխսնիսաժըրնիս նիսարժըրըե ցԵրիլ ՈԻԻ-նս զարնաժըր ՈԻԻ-նս.

Ամոլարն ՈԻԻԻ /ըզըլըրնա/. ժընսաժըրըե սաժարո Սաժարիժո յոյդիցիլըրի, խը սաժարո Սաժարիժո խարհիլ ժըրնա 3,27-նս. Ամոլարնիս Ամոխսնիսաժըրնիս նիսարժըրըե ցԵ.ՈԻԻԻ-նս մոնըլըրի.

Ամոլարն ՈԻԻԻԻ /ըզըլըրնա/. ժընսաժըրըե մըՄիախ սաժարո Սաժարիժո յոյդիցիլըրի, խը մընժընսաժըրըրըրըր ժըրնիս մըՄիախ յոյդի յժըրնիսաժըրնիս սաժարո Սաժարիժո խարհիլ Մընըլըրն 3,2-նս. Ամոլարնիս Ամոխսնիսաժըրնիս նիսարժըրըե ցԵ.ՈԻԻԻԻ-նս զարնաժըր ՈԻԻԻ-նս Սաժարիժո յոյդիցիլըրի.

Ամոլարն ՈԻԻԻԻԻ /ըզըլըրնա/. Շրիժըրնիս Շրիժըրնիս յոյդիցիլըրի մոնըլըրի սաժարո Սաժարիժո ժընսաժըրըր Մընըլըրն 63,3 յժՅ.-նս. ժընսաժըրըե մըՄիախ սաժարո Սաժարիժո խարհիլ. Ամոլարնիս Ամոխսնիսաժըրնիս ժըրնիցիլըրի ցԵրիլ ՈԻԻԻԻԻ-նս մոնըլըրի.

Ամոլարն ՈԻԻԻԻԻԻ /ըզըլըրնա/. Շրիժըրնիս Մըրըլըրն 10 մըՄիսըլըրն. մաժըրնիս սաժարո Սաժարիժո ժընսաժըրըր Մընըլըրն 54,03 յժՅ.-նս, հիլը 1 խարհիլիս մըՄիս սաժարիժո ժընսաժըրըր Մընըլըրն 36,5 յժՅ. ժընսաժըրըե Շրիժըրնիս սաժարո Սաժարիժո յոյդիցիլըրի.

ამოცანა №116/პავლეძა/. მუშაობა ჯგუფის სამუშაო სატარით
კონფიციენტის შედგენს 1,28-ს; 1 ხარისხის მუშის სა-
ტარით განაკვეთი 44,7 კაპ.-ია. განსაზღვრეთ საშუა-
ლო სატარით განაკვეთი.

ამოცანა № 117/პავლეძა/. ხელფასის რაიონული კონფიციენტის
შეადგენს 1,16-ს. განსაზღვრეთ მუშის კვარტალური ხელ-
ფასი, ზე მუშამ 1 თვეში მიიღო 300 მანეთი, 11 თვეში-
-240 მანეთი, ხოლო 111 თვეში- 330 მანეთი.

1.3. ხ ე ლ ფ ა ს ი ს ფ რ მ ე ბ ი პ ა
ს ი ს ტ ე ბ ე ბ ი

შრომის ანაბეზისების წარმომადგენლის უფუფუნობა, რაც
გამოიხატება მუშების პანტეონების ამაღლებაში შრომის წარმო-
ბის ბრძოლა, საკუთარი და კონფიციენტის შრომის საბოლოო შედეგ-
ების გაუმჯობესების, კვანძების ამაღლებით, რიგად არის და-
მოკლებული ხელფასის ფორმებისა და სისტემების სწორად შერჩევა-
ბე.

არსებობს ხელფასის წრე ფორმა: პროცენტი და სანაწრო. მა-
ნათქმუნვე პირობებში იყენებენ აგრეთვე მათ ამომხირობულ სა-
ხეობას.

- 1/ ხელფასის პროცენტი ფორმის სისტემებია:
ა/ მარტივი პროცენტი;
ბ/ პროცენტი პრემიული.

ა/ მარტივი პროცენტი სისტემის გამოყენე-
ბისას ანაბეზისების სიდიდე დამოკიდებულია მუშის სატარით
განაკვეთსა და წამუშევარ პროცენტზე. ხელფასის პარცენტის ნების
შეხვედრის მარტივი პროცენტი სისტემა იყენება: საათობრივ, ელემენტარულ
და ზოგად ხელფასებზე.

საათორიკო ანაბლაურების რჩოს ხელფასის გამოთვლება

ფორმულით:

$$Z_{\text{ნობ}} = T_{\text{ე}} \cdot B_{\text{ე}} \quad /15/$$

სადაც $Z_{\text{ნობ}}$ რჩით ხელფასია;

$T_{\text{ე}}$ - საათორიკო საფარით განაკვეთი;

$B_{\text{ე}}$ - ფაქტობრივად წამუშევარი საათების რაოდენობა.

იღიურის ხელფასის გამოთვლება საათორიკო ხელფასის ანა-
ლოგიურად მხილორ, ამ შემთხვევაში მხილორებში მინიჭება რი-
ურის საფარით განაკვეთები და ფაქტობრივად წამუშევარი რე-
ვები. იგი გამოთვლება ფორმულით:

$$Z_{\text{ნობ}} = T_{\text{გ}} \cdot B_{\text{ფ}} \quad /16/$$

იღიურის ანაბლაურების რჩოს ხელფასის განსაზღვრება ხე-
და შკაურად პაპაგენილი იღიურის სარტით, მოცემულ ხელში სამუშაო
რჩადვიკით გაფორმებისწინაშე წამუშაო რევერბით და ფაქტობრივად
წამუშევარი რევერბით შემდეგ ფორმულით:

$$Z_{\text{ნობ}} = T_{\text{მ}} : B_{\text{რ}} \cdot B_{\text{ფ}} \quad /17/$$

სადაც $T_{\text{მ}}$ არის მუშაკის იღიურის თანამდებობრივი სარტი
/მან და კავ./;

$B_{\text{რ}}$ - მოცემულ ხელში რჩადვიკით გაფორმებისწინაშე წამუ-
შაო რჩო /რევერბით/;

$B_{\text{ფ}}$ - მოცემულ ხელში ფაქტობრივად წამუშევარი რჩო
/რევერბით/.

ბ/ რ ჩ ი თ ი - ვ რ ე მ ი უ რ ი სისხვების რჩოს,
მარტოტი რჩითი ანაბლაურების სარტა კონკრეტული რაოდენობრი-
ვი და ხარისხობრივი მაკვერებლების შესრულებისა და გაყარა-
ბებისსაფრის მუშების ურეველათ რევერბული წანამაფები.

იგი რევერბული რევერბული წანამაფების შესრულებისა

6-245634

და გააფარებინო შესრულებინსაჲთ, მამონ რროით-პრემიული
ხელფასი განიარსებებო ფორმულით:

$$Z_{\text{ნობ.ნ.}} = Z_{\text{ნობ}} + \frac{Z_{\text{ნობ}} (\Pi_6 + \Pi_{\text{II}} \cdot \Pi_c)}{100}, \quad /18/$$

სადაც $Z_{\text{ნობ}}$ არის მუშის მარტივი რროითი სისტემით პარნი-
ცხული ძირითადი ხელფასი;

Π_6 - პრემიის პროცენტი პრემირების მარკვენებლების
შესრულებინსაჲთ;

Π_{II} - პრემიის პროცენტი პრემირების მარკვენებლების
გააფარებინო შესრულებინსაჲთ;

Π_c - პრემირების მარკვენებლების გააფარებინო შესრუ-
ლების პროცენტი.

2/ შრომის ანაბლუარების მეორე ფორმასა სანარყო. ს ა -
ც ა რ ე თ ენობება შრომის ანაბლუარების ისეთ ფორმას, რომლის
რროსაც მუშას ხელფასი ერიცება პროპუციის ურთულზე ან შეს-
რულებულ სამუშაოს მოცულობაზე ნინასნარ პარკენილი სანარყო შე-
ფასების მიხედვით.

ხელფასის ს ა ც ა რ ე თ ფ რ მ ი ს სისტემების:

ა/ პირპაპირი სანარყო;

ბ/ სანარყო-პრემიული;

ც/ სანარყო-პროგრესული;

დ/ ირიბი სანარყო;

ე/ აკორპული.

სანარყო ხელფასის ამოსავალი ელემენტია სანარყო შე-
ფასება. იგი იანგარებებო საჭარითი განაკვეთის გაცოფით გა-
მომუშავეების ნორმაზე ან გამრავლებინო რროის ნორმაზე შემდეგი
ფორმულით:

$$P_{\text{ცგ}} = \frac{T_2}{H_8} \quad /19/$$

35

$$P_{cg} = T_z \cdot H_{sp} \quad /20/$$

სადაც P_{cg} არის პროექციის ურთიერების სანარჩო შეფასება

T_z /კვ.ა./;
- მენარძე მუშის რეორი სატარიფო ტანაკვეთი
/მან.კვ.ა./;

T_z - მენარძე მუშის საათბრინვი სატარიფო ტანაკ-
ვეთი /კვ.ა./;

H_{sp} - ტამომუშავების ნორმა ცვლაში ნატორადორ ურ-
თიერებში /ცარი, ტონა რა ა.შ./;

H_{sp} - რჩის ნორმა /სმ./.

ა / ვ ი რ პ ა ვ ი რ ი სანარჩო სისტეში მუშის
სანარჩო ხედასი ტანისატორება ფორმულით:

$$Z_{cg} = \sum P_{cg} \cdot O_n \quad /21/$$

სადაც Z_{cg} არის სანარჩო ხედასი;

P_{cg} - სანარჩო შეფასება სამუშაოს ან პროექციის ურ-
თიერებში;

O_n - პროექციის ან სამუშაოს მოცულობა ნატორადორ
ურთიერებში /ტონა, ცარი რა ა.შ./;

მატალით M : ტანსატორება მუშის ხედასი, ჟ მისი რეორი
ტანაკვეთი 5 მან. 40 კვ. ტამომუშავების ნორმა
ცვლაში 500 ცარი ჯატრისია რა ჟის ტანაკვეთბაში
მან რამბაპა 70 00 ცარი ჯატრისი.

ამიტანა: სანარჩო შეფასება $P_{cg} = 640 : 500 = 1,28$ /კვ./

სანარჩო ხედასი $Z_{cg} = 1,28 \times 7000 = 89$ მან.60 კვ.

ე.ი. მუშის ხედასი პირდაპირი სანარჩო სისტეში შე-
იერება 89 მან. 60 კვ.

მატყინი №2. ტანსაძღვრულ მანქანაში შევუდგე უარხანაში, შრომის მძიმე პირობებში მომუშავე V ჯანრიის მემორ-
 ტაჟე მუშის ხელფასი, ზე ურთი პატივის მინჭაჟებე რჩო-
 ის ნორმა პანტებეულია 20 ნე. ანუ 0,3 სე-ი პა ჟენს
 ტანსაძღვრებაში მუშაში პამინჭაჟა 500 პაბტა.

ამხსნა: V ჯანრიის მძიმე პირობებში მომუშავე მემორტაჟის
 სასალორინო ტანსკვეთი 75,4 კაპ-ა.

სანარყო მუჭასტა $P_{cg} = 75,4 \times 0,3 = 22,62$ კაპ.

სანარყო ხელფასი $З_{cg} = 22,62 \times 500 = 113$ მან.

10 კაპ.

ე.ე. მუშის ხელფასი პირპაპირი სანარყო სისტემიხ მუ-
 აპტენს 113 მან. პა 10 კაპ.-ს.

მ/ს ა რ ა რ ე - პ რ ე მ ი უ ლ ი სისტემიხ ანაბლა-

ჟებინს რჩოს მუშა პირპაპირი სანარყო ანაბლაჟებინს ტა-
 რპა ილენს პრემიას ნინასნარ ტანსაძღვრული მუშაობის რაოქენი-
 ბრინო პა ხარისხობრინო მარკვენებებინს მენსრულებინსა პა ტაპა-
 ჟარბებინსაჟენს.

ამ სისტემიხ ხელფასი ტანსაძღვრება მემორტო ჟორმულიხ:

$$З_{об} = З_{cg} + \frac{З_{cg} (Пб + Пп \cdot Пс)}{100}, \quad /22/$$

სადაც $З_{cg}$ არის მუშის პირპაპირი სანარყო სისტემიხ პარცხუ-
 ლი სანარყო ხელფასი;

$Пб$ - პრემიის პრცენტი პრემორებინს მარკვენებებინს მუ-
 სრულებინსაჟენს;

$Пп$ - პრემიის პრცენტი პრემორებინს მარკვენებებინს ტა-
 პაჟარბებინს მენსრულებინსაჟენს;

$Пс$ - პრემორებინს მარკვენებებინს ტაპაჟარბებინს მენსრუ-
 ლებინს პრცენტი.

სამრეწველი საწარმოებში პრემიების ტაყვმა ხდება
წვედევლის, მასაღებინსა და საბზონის ეკონომიის მიღწვევისაგ-
საყ, ურმუღი:

$$3_{06} = 3_{c9} + \frac{3 \cdot \Pi_3}{100}, \quad /23/$$

სადაც 3_{c9} არის მუშის პირდაპირი საწარმო სისტემით დაჩი-
ცხელი საწარმო ხელფასი;

3 - მიღწველი ეკონომიის სიდიდე;

Π_3 - პრემიის პროცენტის მიღწველი ეკონომიისაგვის.

მაგალითი. გებულებით პრემიების შესახებ შენარე მუშებს პრე-
შია ურცხვებათ შემდეგი მაგვენებლების შესრულებისაგვის;

1/ 15%-ის ოდენობით გებმის შესრულებისაგვის;

2/ 3%-ის ოდენობით გებმის ტაპაჭარბებით შესრულების
ყოველი პროცენტისაგვის.

საწარმოთ გებმის 105%-ით შესრულების რჩოს მუშის

თეიურმა ხელფასმა პირდაპირი საწარმო სისტემით შეაგვირა 120 მან.

ტანვსაბჭოთხ მუშის ხელფასი საწარმო პრემიული სისტემით.

ამოხსნა: მუშის ხელფასი საწარმო-პრემიული სისტემით.

$$3_{06} = 120 + \frac{120/15 + 3 \times 5}{100} = 156 \text{ /მან./}$$

ა/ საწარმო - პრემიული სისტემით მუ-
შის შრომა დაგენილი ამოსავალი წორმის ფარგლებში უნაბეაუროება
ძირითადი საწარმო შეფასებით, ამ წორმის შივით შესრულებული სა-
მუშაო კი ტაბოგებელი საწარმო შეფასებით.

$$3_{06} = 3_{c9} + \frac{3_{np} (\Pi_n - \Pi_6)}{\Pi_n} \cdot K_p, \quad /24/$$

სადაც 3_{c9} მუშის პირდაპირი საწარმო შეფასებით დაჩიციხელი
საწარმო ხელფასია;

Зр - მუშის სანარჩო ხელფასი გაანტარნივებული პირა-
პირი სანარჩო შეფასებით მხორდი იმ სამუშაოებ-
ბე, რიხელთა ანაბოაუტრებაც ხეღბა სანარჩო-პირტ-
რესული სისტემით;

Пп - გამომუშავების წორმის შესრულების პრცენტე;

Пг - ამოსავალი ბაბა / გამოხაფული გამომუშავების წორ-
მის შესრულების პრცენტე/;

Кр - ძირიხაი სანარჩო შეფასების ბრების აუფიციენტი.
ბაბარით. ჟის განმავლობაში მუშას, რიხელბაც გამომუშავების
წორბა 114%-ით შეასრულა, პირბაპირი სანარჩო შეფასე-
ბით რაუტრცხა 147 ბან. 60 კაპ.

განსაბოტრეტ მუშის ხელფასი სანარჩო-პროტრესული სისტე-
ბით, ჟე ეს სისტემა პრცენტუჟიის იმ ნაწილისაჟის, რიხელიც გა-
მომუშებულია ამოსავალი ბაბის ბეზით იჟვალისწინებდ სანარჩო შე-
ფასების ბრბას 70%-ით / $K = 0,7$ /. ამოსავალ ბაბაპ ან მირებუ-
ლია გამომუშავების წორმის შესრულება 103%-ით

ამოხსნა: მუშის ხელფასი სანარჩო-პროტრესული სისტემით

$$Зод = 147,6 + \frac{147,6 \cdot 6/114 - 103}{114} \cdot 0,7 = 157 \text{ ბან. } 57 \text{ კაპ.}$$

$$Зод = 157 \text{ ბან. } 57 \text{ კაპ.}$$

პ/ი რ ი ბ ი ს ა ნ ა რ ი სისტემა გამოიყენება მიმსახურე
და რამბნარე მუშების მრჩობის ასანაბოაუტრებლაპ.

მიმსახურე და რამბნარე მუშის ხელფასი სანარჩო სისტემით
იანტარნივება ბეზით მოყვანელი /21/ ჟორმულით.

იჩირი სანარჩო ანაბოაუტრების რასბაბენბაპ საჭირთა სანარ-
ჩო შეფასების გაანტარნივება თიხეველ მიმსახურე რბიუჟისსაჟის

ბალ-ბაბეჟ შებეგეი ჟორმულით:

$$P_{Kc} = \frac{T_g}{Hodc \cdot On} ,$$

/25/

სადაც P_{Kc} არის ირიბი სანარკო შეფასება მომსახურების მოცემული ირივე შესაძენის სამუშაოს ან ნაკეთობის ურთულზე;

T_g - გამხმარე მუშის რეორი სატარიფო ტარაკვეთი;

H_{osc} - მომსახურების ირივე შესაძენის რაოქონობა რარმიო;

O_n - სანარკო რავადებების მოცულობა ან ტომომუშავეების რარმა მომსახურების მოცემული ირივე შესაძენის.

სანარკო შეფასების ტარევე ირიბი სანარკო ხელფასის ტარე ტარეშევა შეიძლება უორმულით:

$$306 = T_z \cdot B_z \cdot K, \quad /26/$$

სადაც T_z არის სანარკო საათორივი სატარიფო ტარაკვეთი ირიბ ანარეფურებაზე მცოფი მუშეებისაძენის;

B_z - ფარეორეივა რამუშეარე სააძენის რაოქონობა;

K - ტომომუშავეების რარმის შესრულების საშუალო ურეივივივი მომსახურების ტარიფო ირივე შესაძენზე.

მაძარიოთ: რამხმარე მუშა, რომლის რეორი სატარიფო ტარაკვეთი 4 მარ. 20 კარ., ემსახურება 3 რადტას. რამუშეების მნარმოქორება კვარე შევარტენს მუშადამისარ 55; 65; 75 რეტარს. მუნს ტარეშევადაში რამუშეებზე ტომომუშეებზე იქნა 1 100; 1 200; 1 300 რეარ.

ტარეშევადაში რამხმარე მუშის ხელფასი ირიბი სანარკო სისძენით.

ამისარე: სანარკო შეფასება - $P_{Kc_1} = \frac{420}{3 \times 55} = 2,54$ კარ.

$$P_{Kc_2} = \frac{420}{3 \times 65} = 2,25 \text{ კარ.}$$

$$P_{Kc_3} = \frac{420}{3 \times 75} = 1,87 \text{ յԱՅ.}$$

$$\begin{aligned} \text{Յլուծույթի քանակ } Z_{\text{ժ}} &= 2,54 \times 1 \text{ 100} - 2,15 \times 1200 - \\ &- 1,87 \times 1 \text{ 300} = 78 \text{ ման. 5 յԱՅ.} \end{aligned}$$

3. Նորոգելու համար արհեստագործական շահագործման համարժեքային արժեքը / ընդհանուր / գումարը, որովհետև համարժեքային այն գումարն է, որովհետև համարժեքային շահագործման համարժեքային արժեքը համարժեքային արժեքն է:

Ստանդարտային արժեքի արժեքը համարժեքային արժեքն է, որովհետև համարժեքային արժեքը համարժեքային արժեքն է:

1 ընդհանուր, ամենայն հանգամանակում համարժեքային արժեքը համարժեքային արժեքն է:

$$P_{\delta p} = \sum T_n \cdot TP_n, \quad /27/$$

Ստանդարտային արժեքը համարժեքային արժեքն է, որովհետև համարժեքային արժեքը համարժեքային արժեքն է:

T_n - ստանդարտային արժեքի համարժեքային արժեքը, որովհետև համարժեքային արժեքը համարժեքային արժեքն է:

TP_n - համարժեքային արժեքի համարժեքային արժեքը, որովհետև համարժեքային արժեքը համարժեքային արժեքն է:

Այնպիսով համարժեքային արժեքը համարժեքային արժեքն է, որովհետև համարժեքային արժեքը համարժեքային արժեքն է:

11 ընդհանուր, համարժեքային արժեքը համարժեքային արժեքն է, որովհետև համարժեքային արժեքը համարժեքային արժեքն է:

1 6 2 0 0 . სატარიჭო მისამუშროის მიხედვით გამო-
 ხატვას ფორმულით:

$$Z_{\text{ც}} = Z_{\text{ტარ}} \cdot K_z \quad , \quad 130/$$

სადაც $Z_{\text{ტარ}}$ არის მუშის სატარიჭო ხელფასი;

K_z - პრემიული, რომელიც განაწარმნება მრეცა-
 პის ფაქტორიტი ხელფასის ტელეფით, მრეცაპის
 სატარიჭო ხელფასზე;

მ ა ტ ა რ ი თ ი : პაბტრის პამონტაჟებაზე დასაქმებულია მრე-
 ტაპა, რომელიც 3 მუშისსატარ შედგება. მრეცაპამ დაამონ-
 ტაჟა 5 პაბტა.

განსაბტრით სანარტო შეფასება ურთი დეტალის აწ-
 ტრებაზე, მრეცაპის სანარტო ხელფასი და განაწინილთ იტი
 მრეცაპის თითოეულ ნეტრზე. /იხ. ცხ. #12/

ცხ. #12

№	მარტიტი	საათმარტიტი სატარიჭო განაკვეთი /კაპ./	ურთი პაბტის დასამონტაჟე- ბილად სარტირო დრო/მ/სმ/	მრეცაპის თითოეული ნეტრის ნამუშეუარო დრო /სმ/
1	VI	64,0	30	140
2	V	55,0	54	135
3	IV	47,4	46	120

ამონსნა:

1. სანარტო შეფასება ურთი პაბტაზე:

$$64,0 \times 30 + 55,0 \times 54 + 47,4 \times 46 = 70,7$$

$$P_{\text{ტარ}} = 70 \text{ მან. } 70 \text{ კაპ.}$$

2. მრეცაპის სარტირო სანარტო ხელფასი ტრია 353 მან.50 კაპ.

$$/70 \text{ მან. } 70 \text{ კაპ. } \times 5/$$

3. ბრიტანის სატარიტო ხეղვასი: 64,0 კაპ. X 140 სმ =
 = 89 მან. 60 კაპ.
 55,0 კაპ. X 135 სმ. = 74 მან. 25 კაპ.
 47,4 კაპ. X 120 სმ. = 56 მან. 88 კაპ.

 სულ: 220 მან. 73 კაპ.

4. სანარკო მისამოვარის კოეფიციენტი $K = \frac{353,5}{220,73} = 1,6015$

5. ბრიტანის თითოეული წვერის ფაქტობრივი ხეღვასი ტოლია:

- VI მანკიტს მუშის 89 მან. 60 კაპ. X 1,6015 = 143 მან. 50 კაპ.
 V " " 74 მან. 25 კაპ. X 1,6015 = 118 მან. 91 კაპ.
 IV " " 56 მან. 88 კაპ. X 1,6015 = 91 მან. 9 კაპ.

 სულ: 353 მან. 50 კაპ.

II მ ე ნ ი . კოეფიციენტ-სააღების მიხედვით ფორმული

$$Z_{cg} = \frac{Z_{\delta p}}{K_{\delta p}} \cdot K, \quad /31/$$

სადაც $Z_{\delta p}$ არის ბრიტანის საწინ სანარკო ხეღვასი /მან. კაპ./;

$K_{\delta p}$ - ბრიტანის მიერ გამომუშავებული კოეფიციენტ-სა-
 აღების საწინ რაოდენობა.

K - ბრიტანის ცალკეული წვერების მიერ გამომუშავე-
 ბული კოეფიციენტ-სააღების რაოდენობა.

ბრიტანის კოეფიციენტ რიცხავში, მას მიერ შექმნილ პროექტ-
 ციამი, თითოეული წვერის ინიციტივალური წვერის უფრო მუსტაპ არ-
 რცხებს მიწინა მილი წლებში დაჩაპ გამოყენება ბრიტან მონა-
 წილობის კოეფიციენტი / K_{TS} /, რომლის გათვალისწინებითაც შეიძ-
 ლება განაწილებს ბრიტანის წვერებს შორის: სანარკო მისამოვარი,

აღუქტურნი აწმინა, მუშააა ტამოავეისუფლებიხ მიღებული ხეღ-
ფასის ფრენის ეკონომია რა ა.შ.

ბრტყარის ნეწრებს შორის სანარტო მისამოეარნი რა აწე-
მია წანწიღება შრომინთ მონწანწიღებრის აუფიციენტის რახმარე-
ბიხ მუბრეტი ფორმულაბიხ:

$$1. K_{p.p} = \frac{P_{\delta p}}{\sum T_n \cdot B_p \cdot KTY} \quad /32/$$

$$2. P_p = T_n \cdot B_p \cdot KTY \cdot K_{p.p} \quad /33/$$

სადაც $K_{p.p}$ არის ბრტყარის აუღუქტურნი აწმინის აწ სანარ-
ტო მისამოეარის აუფიციენტი;

$P_{\delta p}$ - ბრტყარის სანარტო მისამოეარნი აწ აუღუქტურნი აწე-
მია /მან. კაპ./;

T_n - ბრტყარის თთაუღი ნეწრის სატარნიფო ტანაკვეთი
/მან. კაპ./;

B_p - ბრტყარის თთაუღი ნეწრის წამუშეეარნი რრო /საა/;

KTY - ბრტყარის თთაუღი ნეწრის შრომინთ მონწანწიღებრის
აუფიციენტი;

P_p - ბრტყარის თთაუღი ნეწრეე პარნიცხუღი სანარტო მისა-
შოეარნი აწ აწმინა.

მატალით: ბენწკალა სპეციადიბებუღ ბრტყარას, რომეღიცი წორ-
მაღურ სამუშაო პირთბებია რასაეებებუღი, სატარნიფო ტა-
წაკვეთებრისა რა წამუშეეარნი რროის მიხებრთხ ეღეეააა
593 მან. 26 კაპ., ბრტყარამ აო ტამოთმუშაეა 837 მან.
76 კაპ. ბრტყარის სანარტო რანამატბმა შეეარტრნა 240 მან.
50 კაპ. ტარა ამისა, სანარტოში მოქმეეი რებუღებრინთ
აწუბორებრის მესახებრ მას ეღეეა აწმინა 180 მან. 84 კაპ.
რებრინთხ.

ტანსაზღვრულ ბრიტანულ სა სათავადო ბუღლის ხელ-
ფასი შრომითი მონაწილეობის კუთვნილებების გამოყენებით.
/იხ.ცხ. №13/

ამიხსნა: ამიხსნის ამიხსნის სახელის ვისარტებლად /32/ ფორმუ-
ლით, სადაც ა/ სანარკო მისამართის კუთვნილებები ფ-
ლია

$$K_p = 240,50 : 10,487 \times 184 \times 1,3 + 0,487 \times 184 \times 1,0 + 0,539 \times 176 \times$$

$$10,7 + 0,539 \times 160 \times 10,7 + 0,596 \times 184 \times 1,0 + 0,670 \times 184 \times 1,3 =$$

$$= 0,399$$

ბ/ პრემიის ტანსაზღვრითი კუთვნილებები:

$$K_{pr} = 180,84 : 10,487 \times 184 \times 1,3 + 0,487 \times 184 \times 1,0 + 0,539 \times 176 \times 10,7 +$$

$$+ 0,539 \times 160 \times 10,7 + 0,596 \times 184 \times 1,0 + 0,670 \times 184 \times 1,3 = 0,3$$

ცხ. №13

ბუღლის საფარველი №	საშრომითი	საათობრივი სა- ფარველი ტანსაზღ- ვით /კპ./	რამდენჯერატი /სა/	საფარველი ხელფა- სი /მან.კპ./	შრომითი მონაწი- ლეობის კუთვნი- ლებები	სანარკო მისამარ- თის /მან.კპ./	პრემია /მან. კპ./	საშრომითი ხელფასი /მან.კპ./
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	II	48,7	184	89-61	1,3	46-48	34-95	171-04
2	II	48,7	184	89-61	1,0	35-75	26-88	152-24
3	III	53,9	176	94-86	0,7	26-49	19-92	141-27
4	III	53,9	160	86-24	0,7	24-09	18-11	128-44
5	IV	59,6	184	109-66	1,0	43-75	32-90	186-31
6	V	67,0	184	123-28	1,3	63-94	48-08	235-30
სულ:				593-26	-	240-50	180-84	1014-60

მაშინ, II ლარის მუშის ღირებულება 171 მან.

04 კაპ. რაოდენ, მისი სატარიფო ხელფასი = 89 მან.61 კაპ.

სანარკო მისამუშაო 0,487X184X1,3X0,399=46 მან.

48 კაპ.

ჯამის სიდიდე 0,487X184X1,3X0,3=34 მან.95 კაპ.

ასევე ნების განსაზღვრება პანარკონი მუშის ღირებულება.

ამოცანები და პავლეები 1,3-ების

ამოცანა II 18 /პავლეები/. განსაზღვრე სანარკო შეფასებები II,

III და IV ლარის მუშის საფასურს, რომლებიც მუშაობენ

განსაკუთრებით მძიმე სამუშაო პირობებში, სამუშაო დღის

ხანგრძლივობა 7 სთ-ისა და მათი გამოუმუშავების წონის ცვლა-

ში შესაბამისად შეადგენს 70; 80; 100 დენარს.

სატარიფო განაკვეთები მსკუმშია 19.13-ში

ამოცანა III 19 /პავლეები/. განსაზღვრე სანარკო შეფასება ურჯულ

დაკეთებულ შემდეგ მონაკვეთების მიხედვით

ცხ.114

	ამოსავალი მონაკვეთები	მომის ურჯ.	ურჯიანებში:		
			I	II	III
1.	ურჯულ სამუშაოზე პანარკული რჩე	ნა.	98	86	-
2.	გამომუშავების წონის ცვლაში 8 სთ-ისანი სამუშაო დღის საფასურს	ცალი	-	-	18
3.	მუშის საათობრივი სატარიფო განაკვეთი	კაპ.	69,0	59,8	58,9

ամուսանա №20/բազմընտ./, ճանաչողությամբ սանահրկ ժողովարան
 ժողովարանի անդամների մեջ:

Եբ. №15

№	Ժողովարանի անդամ	Բնակավայր	Երկրորդ կարգի ճանաչողություն /ճան. թվ./	Մեծագույն անդամների թիվ/	Սանահրկ ժողովարան /ճան. թվ./
1.	49	1	3-27,4	121	
2.	17	V	4-91,1	200	
3.	13	III	3-94,0	417	
4.	37	II	3-56,3	135	

ամուսանա №21/բազմընտ./, ճանաչողությամբ սանահրկ ժողովարանի ժողովարանի
 անդամների մեջ:

Եբ. №16

№	Ժողովարանի անդամ	Բնակավայր	Սանահրկ ճանաչողություն /ճան. թվ./	Մեծագույն անդամների թիվ/	Սանահրկ ժողովարան /ճան. թվ./
1.	11	III	0-60,6	1,32	
2.	14	V	0-75,4	0,75	
3.	15	II	0-54,8	1,45	

ամուսանա №22/բազմընտ./, ճանաչողությամբ I և II աստիճանի սանահրկ
 ժողովարան, իսկ յոթերորդ շրջանում 5 ժողովարանի
 ժողովարանի անդամներ: VI աստիճանի յոթերորդ շրջանում 75,4 թվ., IV
 աստիճանի և III աստիճանի յոթերորդ շրջանում 57,6 թվ.: II աստիճանի
 յոթերորդ շրջանում 47,9 թվ., յոթերորդ շրջանի անդամների
 թիվը 60 է. Երկրորդ աստիճանի և III աստիճանի յոթերորդ շրջանում 6
 և 11-ը:

ამოცანა №23/დავადება/. განსაზღვრეთ II, III, IV მანრიტის
 რჩონთ მუშებრის ხედასის სიდიდე, ჟ მათ იმუშავეს
 შრომის განსაკუთრებრით მითმე სამუშაო პირობებში შე-
 საბამისაპ 140; 135; 120 საათი ხოლო, შრომის ნორმა-
 ლურ პირობებში შესაბამისაპ 25; 40; 20 საათ /ისა-
 ჯებრეთ ცხ. №-ის საჭაროჟ განაკვეთებრით/

ამოცანა №24/დავადება/. განსაზღვრეთ რჩონთ სისტემით მონუ-
 შავე მუშებრის საჭაროჟ ჟონი მუშებრეტი მონაცემებრის
 მიხებრეთ /იხ. ცხ. №17/

ცხ. №17

№	მანრიტი	ელოური საჭაროჟ განაკვეთები	მუშაბა რაბ- ეწონბა	ნამუშევარი სა- ათებრის რაბე- წონბა
1.	IV	3 მან. 50 კკ.	6	280
2.	V	4 მან. 30 კკ.	5	250
3.	VI	5 მან. 60 კკ.	2	260

ამოცანა №25/ დავადება/. განსაზღვრეთ მუშის ჟეოური ხედას-
 სი, ჟ მისი ჟეოური საჭაროჟ განაკვეთი შეაპეწენს
 140 მან.-ს, ჟის განმავლობაში მას რჩაჟიკთ უწდა
 ემუშავა 24 ეოე, ჟაქობრეწივად კი იმუშავა მხოლოე 18
 ეოე.

ამოცანა №26/ დავადება/. განსაზღვრეთ მანქანაბმებრებრედი
 ქარბნის V მანრიტის მუშის ჟეოური ხედასი მარტივი
 რჩონთ სისტემით, ჟ მან იმუშავა ჟის განმავლობაში
 20 ეოე. სამუშაო პირობებრ ნორმალურია, სამუშაო ეოის
 ხანაქებრეწობა 8 სხ-ია /ისაქებრეწეთ ცხ. №-ის მონაცე-
 მებრით/.

ამოცანა №27/დავადება/. განსაზღვრეთ მუშის ხედასი ჟ

№	აღწიკი	საფარითი ვანაკ- ვეთნი/კაპ./	ნამუშევარი საათები
1.	II	51,2	145
2.	II	51,2	135
3.	III	56,6	155
4.	III	56,6	140
5.	IV	62,7	160

ამოცანა №31/პავლეია/. განსაზღვრეთ მუშის საერთო ხელფასი, თუ მისი ეკონომიკური საფარითი ვანაკვეთია 6 მან. 20 კაპ. და ღვის განმავლობაში მან იმუშავა 24 ეკ. სანარმო-ში მომუშავე პრემიული ეტეულებით მუშას პრემია ეძლევა შემდეგი მაჩვენებლების შესრულებისათვის:

- ა/ 15%-ის ოდენობით გეგმის შესრულებისათვის;
- ბ/ 1,5%-ის ოდენობით გეგმის გასაჭარბების ყოველი პროცენტისათვის;
- გ/ რაბოტლი ნედეულის ორგეულებს 40%-ი.

სანარმომ გეგმა შეასრულა 108%-ით და მიღებული იქნა 32 მანულის ნედეულის ეკონომია.

ამოცანა № 32/პავლეია/. ღვის განმავლობაში III. აწიკის მუშამ დაამუშავა 580 ეკადი, რიის ნორმა უნა ეკადის დასაბეჭდებლად III აწიკის მუშისათვის შეაბეჭდნ 20 ნე-ს.

განსაზღვრეთ სანარმო ხელფასი და ხელფასი პირ-რამიტი სანარმო სისებრით, თუ ღვეში იყო 184 სამუშაო საათი და მუშამ იმუშავა შრომის ნორმულ პირობებში/ისსარგებლეთ ცხ. 119-ის მონაცემებით/.

ამოცანა 1133/პავლეობა/. განსაზღვრეთ მუშის ხელფასი, აუ/სა-
ნარკო შეფასება შესრულებული სამუშაოსათვის შეაპ-
ტენს 6,40 კაპ. ზვის განმარტობაში მუშაი პაამბა-
რა 2500 რუბლი. ახსენით რამდენად ეფექტურია ანამ-
ლურების ეს სისტემა.

ამოცანა 1134/პავლეობა/. განსაზღვრეთ მუშის ზეთური ხელფასი,
აუ მან პაამბრა 600 რუბლი /რკონის ნორმა ტოლია
0,47 კაპ/სთ, სანარკო შეფასება ტოლია 25,3 კაპ./.
აქტია სამუშაო უბანზე შესრულება 103%-ით; მუშის
პრემია ეძლევა შემდეგი მაჩვენებლების შესრულებისა-
ზევის: 10% აქტის შესრულებისათვის; 2%-ი აქტის გა-
პაჭარების ყოველი პროცენტისათვის.

ამოცანა 1135/პავლეობა/. განსაზღვრეთ მუშაზე მუშის ზეთური
ხელფასი, აუ მუშაი ზვის განმარტობაში მიიღწია 25
მანეთის ღირებულების ნეპრეჯის ეკონომიას, მისი ზეთ-
ური ხელფასი პირდაპირი სანარკო სისტემა შეაპტენს
120 მან-ს. აღნიშნულ სანარკოში მოქმედი პრემიული
სისტემა მუშის ეძლევა ფაქტობრივად მიღწეული ეკონომი-
ის 35%-ი.

ამოცანა 1136/პავლეობა/. განსაზღვრეთ მუშის ზეთური ხელფასი-
სი, აუ ცნობილია, რომ მუშის გამომუშავებამ პირდაპირი
სანარკო სისტემა შეაპტენს 95 მან. 70 კაპ. პროცენ-
ტის გამომუშავების აქტია შეასრულა 105%-ით, პირდაპირი
სანარკო ანამლურების გარეა მუშის ეძლევა პრემია
10%-ის რეწობით აქტის შესრულებისათვის და 2%-ის
რეწობით აქტის გაპაჭარების ყოველი პროცენტისათ-
ვის.

ახსენიხ წარმოების რეჟიმ პირობებშია ამ სისტე-
მის გამოყენება უფუფურნი?

ამოცანა №27/პავლეძა/. ექვეტრეკვატრევიკედედელი ქარხნის მე-
წარმე მუშაში, რემიჯსაც მიწიქტრეული აქეს V ღაწრისთ,
გამომუშავეების წარმა შეასრულა 115%-ით. მისი რე-
ური სატარით ღანაკვეთა 7 მარ.50 კაპ. მუშაში იმუ-
შავა 23 ცეცა. სანარეო პრეტრესული სისტემის პირე-
ბებში ამისავად ნაბაპ მიტრეულია გამომუშავეების წარ-
მის შესრულება 100%-ით, მის ბემით სანარეო შეჟასება
პროტექციის ურეულზე იტრება 1,5-ქტრ.

განსაბტრეუთ მუშის ხეჯასი სანარეო პრეტრესული
სისტემით.

ამოცანა №28/პავლეძა/. განსაბტრეუთ პამბმარე მუშის ღეიური ხე-
ჯასი, მუშის რეიური სატარით ღანაკვეთი ღელია
4 მარ.39 კაპ.-ის პა იტი უმსახურება 4 პაბჟას. პაბბ-
ბის მწარეტიტრეობა ცეცაში შეპაბენს შესაბამისაპ 35;
40;30;45 რეჯადს. ჟაქტრეტიკვაპ ცეცაში ძირიღაპმა მუ-
შაში პირევი პაბბაბე პაამბაპა 40 რეჯადი, მუტრეზე
49 რეჯადი, მესამეზე 36 პა მუტრეზე 51 რეჯადი.

ამოცანა №29/პავლეძა/. ტრეიღაპაში, რემიჯის შეპება 5 მუტრეისა-
ღაწი ღეიში გამომუშავეა 600 მარეით. ცხ.№20-ის მიწაგ-
მეების საჭედეზე განსაბტრეუთ ტრეიღაპის ითეივილი ნე-
რის სატარით პა სანარეო ხეჯასი.

№	თარიღი	საათბორი-საფარის განაკვეთი /კაპ./	ნამუშევარი საათბორის რა- ოდენობა
1.	II	54,8	130
2.	III	60,6	130
3.	IV	67,0	150
4.	V	75,0	170
5.	VI	86,7	180

ამოცანა №40/დავადგენა/. ატრეცატის უმსახურება ბრიტანთა, რე-
ბელიც შედგება 4 მუშისათვის. პირველი მუშის ძირითადი
საფარის განაკვეთია 6 მან. 40 კაპ.; მეორეის 5 მან.
56 კაპ.; მესამის - 4 მან. 86 კაპ.; ხოლო მეოთხის -
4 მან. 26 კაპ.

ბრიტანის გამომუშავების ნორმა ყველაზე შეაძრის
სა ღონას. ბრიტანთა ღონის განმავლობაში გამოუშვა
10 000 ტ. პრემიუმის. განსაზღვრულ ბრიტანული სანარ-
პო შეფასება და ბრიტანის ზოგადი წევრის სანარპო
ხელფასი.

ამოცანა №41/დავადგენა/. ბრიტანის სანარპო დავადგენის უნდა
აქნეს 30 ძალით, ფაქტობრივად აქნეს 35. განმარტო-
ბული ბრიტანული სანარპო შეფასება, ბრიტანის სარქო ხელ-
ფასი და ბრიტანის ზოგადი წევრზე პარტიკულური ხელფასის
ხარისხი შემდეგი მონაცემების მიხედვით /იხ. ცხ. 121/

№	ხარისხი	საათორნივე სატარიჭო ტანაკვეთი /კაპ./
1.	III	56,6
2.	IV	62,7
3.	V	70,5
4.	VI	80,7

ამოცანა № 42/დავადება/. მნიშავა მუდგება 3 ნეტრისაგან.

პირველი მუშის ძიოური სატარიჭო ტანაკვეთა 5 მან.;
 მეორესი - 5 მან.; მესამე მუშის - 4 მან. მნიშავა ემ-
 სატარება ატრეაგას, რიგის რეზიშუბაურის რიგმა ცე-
 რაში 4 000 კგ. პრეპუცია. ზუნს ტანაკვეთაში მნიშავ-
 იამ 80 ახასი კგ. პრეპუცია გამოტევა.

ტანაკვეთი მნიშავი სატარიჭო მუდგება რა
 სატარიჭო სატარიჭო ხედასი.

ამოცანა № 43/დავადება/. მნიშავის სატარიჭო დავადებინე უნდა

აუნეს 31 რაბი, ჟაქტარიჭავ აანეს 33 ცარი. ტანაკ-
 ვარიშე მნიშავი სატარიჭო მუდგება, მნიშავის მნიშ-
 ვად ნეტრზე რაბიცილი ხედასის მანა სატარიჭო მინა-
 შიჭის მინხეგით მუდგებე მინაკვეთის სატარიჭოზე

მუშის საფაზ.	მუშის №	მუშის საფაზ.	მუშის №	მუშის საფაზ.	მუშის №
5	V	75,4			
7	III	60,6			
11	IV	67,0			
9	IV	67,0			
10	VI	86,3			

ამოცანა № 44/დავლება/. ბრიტანის სანაწირო დავალებით უნდა ჩაუნდო და შეეფუთა 1890 ცარი მუცლის ყუთი, ფაქტობრივად კი ჩააწყო და შეეფუთა 2251 ცარი.

ლიბანტარით ბრიტანული სანაწირო შეფასება, ბრიტანის საწრით ხელფასი და ბრიტანის სახელმწიფო წევრებზე პარიცხული ხელფასის ღირებულება საჭარბო მისამართის მიხედვით შემდეგი მონაცემების საფუძველზე

№	პროცენტისა და სახელდება	მუშის საფაზ.	მუშის საფაზ.	მუშის საფაზ.	მუშის საფაზ.	მუშის საფაზ.	მუშის საფაზ.
1.	ჩამწიფი-მემფუ-	1	44,7				
2.	სა	1	44,7				
3.	-"-	1	44,7				
4.	-"-	1	44,7				
5.	-"-	1	44,7				
6.	კონსტრუქციონერი	11	48,7				
7.	-"-	11	48,7				
ს უ რ :							

ამოცანა № 45/დავარება/. ბრიტანულ საზარმოთ დავარებში უნდა
დაემატებინა 35 ყალი ნაკეთი, დაამზადა ჭაჭმბრნი-
ვარ 48 ყალი. ბრიტანული საზარმო შეფასება შეადგენს
28 მან.10 კაპ.

გაიანტარნიშეთ ბრიტანის საზარმო ხელიდან და
ბრიტანის თანაური ნებზე პარცხული ხელიდან მანა
თუფიციენტი-სააფების შეფიცი შეშეკეთ მონაცემების
მიხედვით/ინ.ცხ.124/

ცხ.124

მუ- შის სა- ჭად- ველი №	მარ- ჩიტი	საჭარმოთ თუფიციენ- ტი	ნამუშე- ვარი სა- აფების ჭაჭმბრნი- და	თუფიცი- ენტი-სა- აფების ჭაჭმბრნი- და	ბრიტანაზე პარცხული ხელიდან	ბრიტანის თ- ანაური ნებზე პარცხული ხელიდან
1.	II	1,09	184			
2.	IV	1,33	184			
3.	IV	1,33	177			
4.	III	1,20	168			
ს უ რ:						

ამოცანა №46/დავარება/. ბრიტანული საზარმო შეფასება ღიანსაყ-
რელიზარხის ანტობაზე შეადგენს 41 მან.80 კაპ.-ს.
ბრიტანულ საზარმოთ დავარებში უნდა აეწყო 15 ძრავა,
ჭაჭმბრნი-ვარ ააწყო 18.

გაიანტარნიშეთ ბრიტანიაზე პარცხული ხელიდან და
ბრიტანის თანაური ნების ხელიდან საჭარმოთ მისაშო-
ვის და თუფიციენტი-სააფების შეფიცი შეშეკეთ მონა-
ცემების საფუძველზე /ინ.ცხ.125/.

ამოცანა №48/პავლეზა/. ხარაჭთა სპეციალიზებულ ბრიგადას, რომელიც შრომის წარმატებულ სამუშაო პირობებშია დასაქმებული, საბარისო განაკვეთებისა და ნაბუღავარი რაოდენობის მიხედვით ეძლევათ 564 მან.97 კპ. ბრიგადის სანარჩო დანაშაუბი შეადგენს 311 მან. 88 კპ. საბარისო მოქმედი ებრულებით პრემიების შესახებ მას ეძლევა პრემია 238 მან.14 კპ. ყველაზე. განსაზღვრეთ ბრიგადისა და თითოეული წევრის ხელფასი შრომითი მოხარულიების კოეფიციენტის გამოყენებით /იხ. ცხ. №27/.

ცხ. №27

მუშის საფ.	მუშის №	ხარისხი	საბარისო საფარისო ტა-რავ. /კპ./	ნაბუღავარი რაოდენობა /საფ./	საბარისო ხელფასი /მან. კპ./	შრომითი მოხარული-ების კოეფიციენტი	სანარჩო დანაშაუბი /მან. კპ./	პრემია /მან. კპ./	საბარისო ხელფასი /მან. კპ./
1.	IV	59,6	160	95-36	1,1				
2.	III	53,9	160	86-24	0,8				
3.	III	53,9	154	83-00	0,3				
4.	V	57,0	140	93-80	1,5				
5.	IV	59,6	160	95-36	1,2				
6.	VI	76,7	145	111-21	1,1				
სულ:				564-97			311-88	238-14	

შრომის ანაბრუების მოტივით განსაკუთრებული

სახე

ამოცანა №49/პავლეზა/. განსაზღვრეთ დანაშაუბი ხელფასზე ელესან-საბარისო ელემენტში მუშაობისას, თუ ელესანსაბარისო ელეს, 7 წლებში, იმუშავებს: V ხარისხის დანაშაუბი-საბარისო საფარისო დანაკვეთი-80,0 კპ.; III ხარისხის დანაშაუბი-საბარისო საფარისო დანაკვეთი.

64,2 კაპ.; 11 ანტიტის რამბოაზე მუშაში- საათობ-
რით საფ.განაკვეთი 58,1 კაპ. /სამუშაო გრის ხან-
გრძლიობა 7 საათა/

ამოცანა 150 /რავალდება/. განსაზღვრეთ მთელი ბრიტანისა
თათურული მოზარდის ხელფასი /შემცირებული სამუშაო
გრისაშენის რანაშათის გაგვადისწინებინა/, ჟუ ბრიტა-
რა, რამდელიც შეგვება სამი: V, IV და III ანტიტის
მუშისაგან, ასევე ურთი 11 ანტიტის 16 ნლაძე ასა-
კის და ურთი III ანტიტის 17 ნლის მუშისაგან, იმუ-
შავა 22 გოე. გვირის ხანგრძლიობა 7 საათა. /საა-
თობრივი საგარეო განაკვეთები აიგოე ებ. 13-დან,
ბრემის პირობანი ნორმალურა/.

ამოცანა 151/რავალდება/. განსაზღვრეთ 11 ანტიტის მუშის ჟე-
ური ხელფასი, ჟუ მისი საათობრივი საგარეო განაკ-
ვეთი 45,5 კაპ.-ია, სამუშაო გრის ხანგრძლიობა 7
საათა და ჟენის განმავლობაში მან იმუშავა 22 გოიდან
20 გოე.

ამოცანა 152/რავალდება/. განსაზღვრეთ მუშისაგან რამოკოგებ-
ლი მიბებებინა მოცოგებინის შემახვევაში 11 ანტიტის მუ-
ნარე მუშის ხელფასი, ჟუ მისი საანარეო საათობრივი სა-
გარეო განაკვეთი 62,2 კაპ.-ია, ხოლო გრითი საათობ-
რითი საგარეო განაკვეთი 58,1 კაპ.-ია და მუშაში ჟენის
განმავლობაში 24 გოიდან იმუშავა 21 გოე. /2 გოე მოც-
ოგებინი გუწინკური მიბებებინის და 1 გოე გრგანინაპოგვი
მიბებებინის გამო/.

ამოცანა 153/რავალდება/. განსაზღვრეთ რანაშათების ანბა ურ-
ჯისიის შეგავსებინისაშენის, ჟუ მუშაში რამდინის საათობრივი სა-
გარეო განაკვეთი 62,7 კაპ., ხოლო გვირის ხანგრძლიობა

7 საათის, იმუშავა 22 ელვ და ეძღვრა საჩინ სამხმარე მუშის ფუნქციის შესრულებინსათვის, რომლის საათობრივი საჭარინო განაკვეთისა 45,5 კაპ.-ი.

ამოცანა №54/დავადება/. ქიმიური მრეწველობის სანაწილის IV საწარმოს მუშაკებში, რომლის საათობრივი საჭარინო განაკვეთისა 71,2 კაპ. ღვის განმავლობაში იმუშავა 176 საათი მათ შორის რამის ეტაში 16 საათი.

განარსკინველ მუშის ხელფასი ღვის განმავლობაში.

ამოცანა №55/დავადება/. განსაზღვრულ III საწარმოს მუშის ფუნქციური ხელფასი, ღვი მისი საათობრივი საჭარინო განაკვეთისა 64,2 კაპ.-ი, სამუშაო ელს ხანგრძლივობა 7 საათისა და ღვის განმავლობაში მას იმუშავა 23 ელვად 21 ელვ /1 ელვ ტაგდა ფუნქციური მიწვევების გამო და 1 ელვ უმიწვევად/

ამოცანა №56/დავადება/. განარსკინველ განამატი ბრიტანის ხელმძღვანელობინსათვის, ღვი ბრიტანშია ღვის განმავლობაში გამოიმუშავა 136 მას.50 კაპ. და ბრიტანში გაურთიანებოდა იღვი 4/7 მუშა; 6/14 მუშა 6/10 მუშა.

ამოცანა №57/დავადება/. განარსკინველ განამატი საბეგანაკვეთის მუშაკობინსათვის, ღვი ერიოთ ანაბეგანაკვეთებზე მღვი III საწარმოს მუშაკში, რომლის საათობრივი საჭარინო განაკვეთისა 64,2 კაპ.-ის, ღვის განმავლობაში 35 ელვ იმუშავა, მათგან 2 ელვ 2-2 საათის, ხოლო 1 ელვ- 3 საათის იმუშავა საბეგანაკვეთის საათებში.

2. ამოცანები და სამეურნეო სიტუაციები

2.1. მესამე მიხედვით მიხედვით

პრაქტიკული სახელმძღვანელოს ამ ნაწილის მიზანია გამო-
უმუშაოს სტრუქტურის კონკრეტული სამეურნეო სიტუაციაში გარკ-
ვევის უნარი. სტრუქტურა უნიკალური მრეწველობის საფარით გა-
ნაკვეთების /ცხ. №28/ და ამოცანის პირობების მიხედვით უნდა
შესძლოს მუშაობის მიერ ხელფასის პარცენტაჟი დაშვებული
შეცდომების აღმოჩენა და მათი აღმოჩენა.

შეცდომების რაოდენობა ნაკლებია №1 პანელში

2.2. სამეურნეო სიტუაციები

სამეურნეო სიტუაცია №1/პანელა/. განსაზღვრულ ნაწილებში

პრეპარატების მწარმოებელი პროდუქტის მიხედვით სისტემით
მიმუშავე მუშაობა ხელფასის პარცენტის სისტემით შემდეგი მ-
ნაკლებების მიხედვით, /ცხ. №29/ ან უნიკალური პანელის
მიხედვით უნიკალური შემდეგი მარკეტინგების მიხედ-
ვით: ა/ნახევარფაბრიკის და მისი პროდუქტის გეგმის
შესრულებისა და გადამამუშავებისათვის; ბ/ არ უნდა იყოს
რეზინ/ პანელის იმპლანტირება უნიკალური შემცირებას 50%-
ით შრომის რისკისა და პროდუქტისათვის/.

სამეურნეო სიტუაცია №2/პანელა/, დადებითი პროდუქ-
ტის სისტემით მიმუშავე მუშაობა პარცენტული ხელფასის სი-
სტემით შემდეგი მონაკლებების მიხედვით/ცხ. №30/, ან შრო-
მის პირობები არის მათზე, სამუშაო დროს ხანგრძლივობა 7,2
სთ-ია. უნიკალური პარცენტის პირობები იტყუარაჟ №1 პანელ-
ისათვის. სააგრო-ეკონომიკური საფარით განაკვეთები აღებულია ცხ.
№28-დან.

საქართველოს სასტატისტიკო ცენტრის მიერ შეგროვებული მონაცემების საფუძველზე

წ. დასახელება	საქართველოს სასტატისტიკო ცენტრის მიერ შეგროვებული მონაცემების საფუძველზე					
	I	II	III	IV	V	VI
1. სასტატისტიკო ცენტრის მიერ შეგროვებული მონაცემების საფუძველზე	50,7	55,3	61,2	67,6	76,1	87,1
2. სასტატისტიკო ცენტრის მიერ შეგროვებული მონაცემების საფუძველზე	47,4	51,6	57,1	63,2	71,2	81,4
3. სასტატისტიკო ცენტრის მიერ შეგროვებული მონაცემების საფუძველზე	57,1	62,2	68,8	76,1	85,6	98,0
4. სასტატისტიკო ცენტრის მიერ შეგროვებული მონაცემების საფუძველზე	53,5	58,1	64,2	71,2	80,0	91,6
5. სასტატისტიკო ცენტრის მიერ შეგროვებული მონაცემების საფუძველზე	63,2	68,8	76,1	84,2	94,8	108,4
6. სასტატისტიკო ცენტრის მიერ შეგროვებული მონაცემების საფუძველზე	59,1	64,2	71,2	78,7	98,5	101,4

საქართველოს სასტატისტიკო ცენტრის მიერ შეგროვებული მონაცემების საფუძველზე

საქართველოს სასტატისტიკო ცენტრის მიერ შეგროვებული მონაცემების საფუძველზე

ცხ. №29

ღამ. №	ღან-რიტი	საათობრივი საფარით განაკვეთი /კაპ./	ნამუშევარი სააჯების რაოდენობა	პრემიის #	პრემიის პირობების შესატყვისება	ძარიცხული ხელფასი /მან.კაპ./
1.	I	53,5	165,6	15	შეასრულა	101 მან.89 კაპ.
2.	III	64,2	151,2	20	" -	116 მან.48 კაპ.
3.	IV	71,2	136,8	15	პაარღვთა ინსტიტუტში	112 მან.01 კაპ.
4.	V	80,0	165,6	15	ვერ შეასრულა	142 მან.42 კაპ.

ცხ. №30

ღამ. №	ღან-რიტი	საათობრივი საფარით განაკვეთი /კაპ./	ნამუშევარი სააჯების რაოდენობა	პრემიის #	პრემიის პირობების შესატყვისება	ძარიცხული ხელფასი /მან.კაპ./
15	II	62,2	21	15	შეასრულა	108 მან.14 კაპ.
27	III	64,2	20	20	ვერ შეასრულა	110 მან.93 კაპ.
31	V	80,0	21	15	შეასრულა	139 მან.10 კაპ.
39	IV	76,1	21	15	" -	132 მან.32 კაპ.

სამეტყურნო სიჭაყაყია №3/პავაღება/. განსამტოვრება პრეიხი სისტე-
 მიხ მომუშავე მუშეების ხელფასის პარეცხვის სისტორე
 შემტეტი მონაცემების მიხტეტიხ /ცხ.ცხ. №31 /, ხე შრე-
 მის ნორმალურ პირხტებში მომუშავე მუშეებისაღვის სამტ-
 შაი რლის ხანტრტრეიტირა 8,2 სე-ია, ხილუ შრეების მტე-
 რე რა მითმიე პირხტებში მომუშავე მუშეებისაღვის 7,2
 სე-ია. პრემიის პარეცხვის პირხტებში იტევივა, რაე №1

დავარდინსაღვის, საათბორიტი საჭარითი ტანაკვეთი
 აღებულის ცხ. #28-დან.

ცხ. #31

ცხ. #	დაწინიტი	შრომის პი- რობები	ნაბეჭედი პლანის რა- ოდენობა	პრეზიის #	პრეზიის პრობების შესრულება	დაწინიტი ბუღალსი /მან. კაპ./
5	I	ნორმაღური	22	15	ვარ შეასრუ- და	80 მან. 5.64 კაპ.
7	II	"	22	15	უნიტეტი დასაღინა 3	94 მან. 39 კაპ.
13	III	მაღვე	21	20	ვარ შეასრულა	100 მან. 78 კაპ.
11	IV	"	22	20	"	135 მან. 33 კაპ.
19	V	ნორმაღური	17	15	"	100 მან. 51 კაპ.

სამუდრეტი სიტუაცია #4/დავარდინა/. დასტრეტი ხელდასის დაწინი-
 ტის სისწორე შებეტი მიწაცემების მიხედვით /იხ. ცხ.
 #32/, ლე ნორმაღურ შრომის პირობებში მიმუშავე მიშე-
 ბისაღვის სამუშაო დღის ხანგრძლივობა 8,2 სე-ი.

პრეზიების მარეწეებური იფივია, რაც #1 დავარდ-
 ინსაღვის, საათბორიტი საჭარითი ტანაკვეთი აღებულის
 ცხ. #28-დან.

ცხ. #32

ცხ. #	დაწინიტი	შრომის პირობები	ნაბეჭე- დი პლ- ანის რა- ოდენობა	პრეზიის #	პრეზიის პრობების შესრუ- ლება	დაწინიტი ბუღალსი /მან. კაპ./
10	I	ნორმაღ.	23	15	შეასრულა	89 მან. 57 კაპ.
22	II	"	21	15	"	90 მან. 10 კაპ.
18	III	"	23	15	"	95 მან. 79 კაპ.
17	IV	"	20	15	"	105 მან. 5 კაპ.
14	V	"	13	15	"	58 მან. 69 კაპ.
1	VI	"	23	15	"	155 მან. 50 კაპ.

სამეურნეო სიტუაცია № 5/პავლეძა/. დააბრუნე ხელფასის
 პარცელტის სისწორე შეძრეტი ნონაცემეზის მიხვე-
 ეთხ /იხ.ცხ. №33/ .

პრემიერების მარვერეზღეზი იგივეა, რაც №
 პავლეძისსავერს

ცხ. №33

ცხ. №	ხანრიტი	სააბორიტი	სააბორიტი	სააბორიტი	რამეზღეზი	პრემიის ზ	პრემიერების	პრემიერების	პრემიერების	პარცელტი	ხელფასი
40	V	62,7	180,4	20	შეასრულია	135	მან. 73	კაპ.			
28	IV	55,7	180,4	20	დაარტულია შრ.	100	მან. 48	კაპ.			
13	I	41,3	180,4	20	ინსტიტუტი	85	მან. 40	კაპ.			
7	II	45,5	147,6	20	ნურის 1 მემ-	67	მან. 16	კაპ.			
35	III	50,3	123,0	20	შეასრულია	74	მან. 24	კაპ.			

სამეურნეო სიტუაცია № 6 /პავლეძა/. რჩითი სისტეზიხ, შრემის
 ნორმალურ პირმბეზი მიმეშევე III ხანრიტის მუშის ღვი-
 ურმა ხელფასმა მარტის ღვეში შეაბტნა 114 მან.პა 92
 კაპ.-ი.

დააბრუნე ხელფასის პარცელტის სისწორე, ღუ მუ-
 შამ ღვის განშავტორმაში 19 პლე ძორიხაპ სამეშეაბღე პა
 5 პლე მავრე პირმბეზი II ხანრიტის სამეშეაბღე იმეშეავა.

პრემიერების პრემიერების შესახებ ნორმალურ პირმბე-
 ბში მიმეშევე მუშერს პრემია ურცეზრამა 15%-ის იგენიბიხ
 პა მავრე პირმბეზი მიმეშევე მუშერს 20%-ის იგენიბიხ
 შეძრეტი მარვერეზღეზის შესრულეზისსავერს:

ა/ განტეფიღეზის მიტრ წახვეარფადრიკატის პა მბა პრემეუ-
 ციის ღვეზის შესრულეზა;

დბ. 104

ფა.	არაღარიკო პროცენტის სა- ბაზო მუდ- სება /კაპ./	დამბეჭდური პროცენტის საბაზო /ცარი/	დამყოფი- ლები მი- წველის მუდგობა	დამბეჭდუ- ბის წილის მუდგობა	მუდის მუდგობ- ვა	არაღარიკო მუდს /კაპ./
	1/ ქარქელის დამბეჭდვითი მანეთობა					
			115,6₰			
47	0,0178	537 639		104,0	3 მუდგობ- ვა	114 მან.84 კაპ.
60	0,1296	85 600		107,8	არა ქარქელის	133 მან.12 კაპ.
49	0,415	28 627		99,3	"	142 მან.56 კაპ.
29	0,907	16 540		111,7	"	180 მან.01 კაპ.
	2/ საბაზო მანეთობა - 98,0₰					
17	0,211	46 637		105,0	არა ქარქელის	123 მან.00 კაპ.
31	0,296	35 948		103,1	"	133 მან.00 კაპ.
13	0,149	62 137		107,6	2 მუდგობ- ვა	92 მან.58 კაპ.

N	კაბელების და სა- ბუღალტრო N	წარმოების ქრონიკა. საბარგო შეჯამება /კაპ./	სამომავლო საოპერატივის რა- ოდენობა /საოპ./	განმეორი. მიერ ბუღ- ლის ბუღ- ბრუნა/გ/	გამომწვევებ. ნორმის მუხ- რუდობა	ბურის ბუღალტ. /მან.კაპ./	პარამეტრი ბუღალტ. /მან.კაპ./
I.	საბ. N1						
	1	0,151	13 424		ბუღალტრული	22 ბაბ. 29 კაპ.	30 ბაბ. 35 კაპ.
	3	1,58	1 601		"-	"-	46 ბაბ. 91 კაპ.
	9	3,148	1 242		"-	"-	4 ბაბ. 08 კაპ.
	4	2,181	156		ბუღ. შეასრულა	109 ბაბ. 63 კაპ.	
	სულ:		16 423	1048	1028		
II.	საბ. N10						
	13	1,901	917		ბუღ. შეასრულა	17 ბაბ. 43 კაპ.	25 ბაბ. 98 კაპ.
	1	0,0633	24 200		ბუღ. შეასრულა	"-	11 ბაბ. 83 კაპ.
	1	0,151	7 836		ბუღ. შეასრულა	"-	55 ბაბ. 24 კაპ.
	სულ:		42 953	1048	96 28		
III.	საბ. N37						
	3	0,151	8 900		ბუღალტრული	15 ბაბ. 13 კაპ.	15 ბაბ. 66 კაპ.
	9	1,58	826		"-	"-	36 ბაბ. 90 კაპ.
	9	3,148	977		"-	"-	28 ბაბ. 12 კაპ.
	5	1,901	1233		"-	"-	30 ბაბ. 96 კაპ.
	4	2,181	1183		1058	127 ბაბ. 77 კაპ.	
	სულ:		12 119	1048			

შენიშვნა: მუშაობა - ტან. № 37 2-ჯერ უმიზევებო გადაყვინა

სამუშაო

სამუშაო სიჭრელია 19/დაცვლა/. დაადგინე ხედიასის პარი-
ცების სისწორე შემიძლია მოწაყვედრის მიხედვით/იხ.ცხ.
№35/, ლე ვერტიკალის მრეცხავ მერნარე მუშაობს პრემია ვრი-
ცებამა 25%-ის ჩვენი მიხედვით ნარკვერებლების შესრუ-
ლებრისათვის:

1/ გამოიშვავების წილის შესრულება;

2/ არ უნდა იყოს მუშა.

შენიშვნა: სამუშაო დღის ხანგრძლივობა 8,2 საათია.

№	კუთხეულის და სახელება	საწარმო	შრომის პი- რობები	საათ.საშა- რით.დაწა- ვით/კაპ./	ცხ. №36		საწარმო შეფასება /კაპ./	პროდუქტის პროდ.შეფას. /კაპ./	დაწარმოებული ხედიასის /საწარმო./
					გამომშ. წილი/ცხ./	გამომშ.პრო- დუქტ.წილი/ცხ./			
1.	50 მმ ფლაკონების რეცხვა	1	მაცვრე	50,3	2 485	17456	0,188	შეას	410აწ. 2 კაპ.
2.	მაჭრიცებ- ის რეცხვა	1	"	50,3	455	1981	0,91	"	22 მან 54კ.
3.	0,5-ლიტ- რისანი კო- ნტაინის რეცხვა.	1	"	50,3	455	2726	0,96	"	32 მან 71კ.
4.	შუშის ცი- ლინდების რეცხვა	1	"	50,3	1139	15125	0,362	"	680აწ. 43 კაპ.
5.	საყობების შეფასება პროდუქტის და შეფასება	1	ნორმალ.	44,7	1851	6 500	0,1960	"	160აწ. 9 კაპ.

სამეურნეო სიჭვავცია №10/დავლება/. ტანსაზღვრე მენარეგ მუშის ზეურთ ხელფასის პარცების სინარე, ზე არე- მიჯლი გებულებით მენარეგ მუშებს ურცებრად არეშია მემეგეთ მარკენებლების მესრულებრისაჲვის:

- 1/ სანარმის მიჯრ რეალიზაციის გეგმის მესრულებრისაჲ და ტაპარებრისაჲვის 10%;
- 2/ ტამომუშაებრის ნორმის ტაპარებრის ურველი არე- ცენესაჲვის 5%.

მენიშენა: არეშიის სარეჲთ რაეგენრად არ ურეა ალე- მაგენოეეს 20%-ს

ცხ. №37

გამ. №	ოპერაციის დასახელება	სარეჲთ	საჲთორ. სა- ტარიფი ტა- რეკუთი /კაპ./	ურეჯების სა- რეჲთ მუჲა- სება /კაპ./	ურეჯების რა- ეგენრად /ცელი/	რეალიზაციის მუშის მუჲ- რეჲბა/ჲ	ტამომ. ნო- რმის მუჲ- რეჲბა/ჲ	პარცებური ხელფასი /ნან.კაპ./
8	საფოსტო საბუჲებრის, ანანაჲგებრის მუჲსე- რა და არე- რეჲრეების რანგებრად:	1	44,7	-	-	102%	101,6%	
	ა/ ჲანერ- ის ურეგებ- ში 360X X360X135			25,10	265			79 ნან.81კ.
	ბ/მუჲყაოს ურეგებში 325X325X X237			21,10	209			78 ნან.22კ.
	სულ:				574	102%	101,6%	158 ნან.3კ.

სამეურნეო სიჭაყიებში რამდენჯერ შეეკომშენის
ჩაოქნონ

რანაჩონ #1

სამეურნეო სიჭაყიის /რავაღებინს/ ##	რამდენჯერ შეეკომშე- ბინს ჩაოქნონ
# 1	ოჩინ
# 2	სამინ
# 3	ოქბინ
# 4	სამინ
# 5	ოჩინ
# 6	ქრინ
# 7	ოქბინ
# 8	სამინ
# 9	ოჩინ
# 10	ქრინ

გამოყენებული ლიტერატურის სია

1. "შრომის ეკონომიკა" / რეც.პ.გარუნავას ჩეპაქიანი/ თბ.,
სსუ გამომცემლობა, 1974.
2. მ.ნარტიბაძევილი, შრომის ეკონომიკა, პრაქტიკული სახეობა-
ღვაწელი, თბ., სსუ გამომცემლობა, 1975.
3. Гурьянов С.Х., Поляков И.А., Ремизов К.С., Справочник
экономиста по труду М., "Экономика", 1982
4. Петроченко П.Ф., Лясныков И.А., Экономика труда в про-
мышленности, М., "Экономика" 1979.
5. Экономика труда, учебник под ред. Иванова Н.А. и
Мечковского Г.И., М., "Новая школа" 1976.
6. Экономика труда в СССР, под ред. А.С. Кудрянцева, изд.
ВЦСПС, Профиздат, 1966.
7. Экономика труда, под ред. Кудрянцева, изд. "Экономика"
М., 1967.
8. Практическое пособие по экономике труда, под ред.
А.С. Кудрянцева, изд. "Экономико" М., 1970.
9. Практическое пособие по экономике труда, под ред.
В.И. Арещенко, Минск, "Новая школа" 1978.
10. Основы экономики труда, под ред. И.С. Ремизова, изд.
Московского университета, М., 1976.

შ ი ნ ა ა რ ს ი

1. შრომის ანაბეჭადების ორგანიზაცია	3
1.1. ბიტარი მუხრანის მიხედვით	3
1.2. საჭარბო სისტემა	3
1.3. ხელფასის ზომები და სისტემები	16
2. ამოცანები და სამეურნეო სიტუაციები	45
2.1. ბიტარი მუხრანის მიხედვით	45
2.2. სამეურნეო სიტუაციები	45

ტამბუგეძეების რედაქტორი ბ. ჯაჯანაშვილი
პირველთა ვ. ტონჯაშვილი
ხელმოწერილია დასაბუჯად 24,04,86
უფ 13510 საბუჯი ქალაქი № 60284 პირბიხი ნაბუჯი
თბილისი 3,75 სააღრ,-სატამბუგ,თბილისი 2,2
ფირაფი 500 ბუკუეისი № 748
ფასი 10 კპ.

თბილისის უნივერსიტეტის ტამბუგეძეობა,
თბილისი, 380028, ი.ჭავჭავაძის პრისპეტეი, 14
Издательство Тбилисского университета,
Тбилиси, 380028, пр.И.Чавчавадзе, 14

თბილისის უნივერსიტეტის სტამბა,
თბილისი, 380028, ი.ჭავჭავაძის პრისპეტეი, 14
Типография Тбилисского университета,
Тбилиси, 380028, пр.И.Чавчавадзе, 14

Бурчуладзе Нона Нодаровна
Сабанадзе Мери Владимировна

Организация оплаты труда
/Задачи, упражнения и хозяйственные
ситуации по "Экономике труда"/

/на грузинском языке/

Издательство Тбилисского университета
Тбилиси 1986